Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України

Переклад затверджений

В. о. генерального директора
Урядового офісу координації європейської
та євроатлантичної інтеграції
Секретаріату Кабінету Міністрів України
(найменування посади)
25 листопада 2019 р.

(підпис)

Ю. П. Гаряча
(ініціали та прізвище)

РЕГЛАМЕНТ КОМІСІЇ (ЄС) 703/2015 ВІД 30 КВІТНЯ 2015 РОКУ, ЯКИМ ВПРОВАДЖУЄТЬСЯ МЕРЕЖЕВИЙ КОДЕКС ЩОДО ПРАВИЛ ВЗАЄМОДІЇ ТА ОБМІНУ ДАНИМИ

Інкорпоровано та адаптовано Рішенням Постійної групи високого рівня 2018/02/PHLG-EnC від 12 січня 2018 року

Адаптації зроблені Рішенням Постійної групи високого рівня 2018/02/PHLG-EnC виділені **жирним шрифтом синього кольору.**

ГЛАВА I
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1

Предмет та сфера застосування

1. Цим Регламентом запроваджується мережевий кодекс, який визначає правила взаємодії та обміну даними, а також гармонізовані правила роботи газотранспортних систем.
2. Цей Регламент застосовується в точках міждержавного з'єднання **між Договірними Сторонами Енергетичного Співтовариства. Відповідно до рішення відповідного національного регулятора застосовується в точках міждержавного з'єднання в межах Сторони.** Що стосується публікації даних, стаття 13 застосовується до відповідних точок, визначених у пункті 3.2 Додатка I до Регламенту (ЄС) № 715/2009. Крім точок міждержавного з'єднання, стаття 17 застосовується до інших точок газотранспортної системи, де вимірюється якість газу. Стаття 18 застосовується до газотранспортних систем. Цей Регламент також може застосовуватися у точках входу з та точках виходу до третіх країн за рішенням національних органів влади.
3. …

Стаття 2

Визначення

Для цілей цього Регламенту застосовуються визначення статті 2 Регламенту (ЄС) № 715/200… також статті 2 Директиви 2009/73/ЄС. Крім того, застосовуються наступні визначення:

(a) виняткова подія – будь-яка незапланована подія, яка не є належним чином контрольованою або такою, якої не можна запобігти, і яка може призвести до зменшенння потужності на обмежений період, впливаючи тим самим на кількість або якість газу в даній точці міждержавного з'єднання з можливими наслідками для взаємодії між операторами газотранспортних систем, а також між оператором газотранспортної системи та замовниками послуг транспортування;

(b) ініціюючий оператор газотранспортної системи – оператор газотранспортної системи, що ініціює процес перевірки, відправляючи необхідні дані перевіряючому оператору газотранспортної системи;

(c) правило меншого – у випадку різних опрацьованих обсягів з обох сторін точки міждержавного з'єднання, підтверджений обсяг буде дорівнювати меншому з двох опрацьованих обсягів;

(d) процес перевірки – процес порівняння та узгодження опрацьованих обсягів газу для замовників послуг транспортування з обох сторін окремої точки міждержавного з'єднання, результатом якого є підтверджені обсяги для замовників послуг транспортування;

РЕГЛАМЕНТ КОМІСІЇ (ЄС) 703/2015 ВІД 30 КВІТНЯ 2015 РОКУ, ЯКИМ ВПРОВАДЖУЄТЬСЯ МЕРЕЖЕВИЙ КОДЕКС ЩОДО ПРАВИЛ ВЗАЄМОДІЇ ТА ОБМІНУ ДАНИМИ

Інкорпоровано та адаптовано Рішенням Постійної групи високого рівня 2018/02/PHLG-EnC від 12 січня 2018 року

Адаптації зроблені Рішенням Постійної групи високого рівня 2018/02/PHLG-EnC виділені **жирним шрифтом синього кольору.**

ГЛАВА I
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1

Предмет та сфера застосування

1. Цим Регламентом запроваджується мережевий кодекс, який визначає правила взаємодії та обміну даними, а також гармонізовані правила роботи газотранспортних систем.

2. Цей Регламент застосовується в точках міждержавного з'єднання **між Договірними Сторонами Енергетичного Співтовариства**. **Відповідно до рішення відповідного національного регулятора застосовується в точках міждержавного з'єднання в межах Сторони.** Що стосується публікації даних, стаття 13 застосовується до відповідних точок, визначених у пункті 3.2 Додатка I до Регламенту (ЄС) № 715/2009. Крім точок міждержавного з'єднання, стаття 17 застосовується до інших точок газотранспортної системи, де вимірюється якість газу. Стаття 18 застосовується до газотранспортних систем. Цей Регламент також може застосовуватися у точках входу з та точках виходу до третіх країн за рішенням національних органів влади.

3. …

Стаття 2

Визначення

Для цілей цього Регламенту застосовуються визначення статті 2 Регламенту (ЄС) № 715/200… також статті 2 Директиви 2009/73/ЄС. Крім того, застосовуються наступні визначення:

(a) виняткова подія – будь-яка незапланована подія, яка не є належним чином контрольованою або такою, якої не можна запобігти, і яка може призвести до зменшенння потужності на обмежений період, впливаючи тим самим на кількість або якість газу в даній точці міждержавного з'єднання з можливими наслідками для взаємодії між операторами газотранспортних систем, а також між оператором газотранспортної системи та замовниками послуг транспортування;

(b) ініціюючий оператор газотранспортної системи – оператор газотранспортної системи, що ініціює процес перевірки, відправляючи необхідні дані перевіряючому оператору газотранспортної системи;

(c) правило меншого – у випадку різних опрацьованих обсягів з обох сторін точки міждержавного з'єднання, підтверджений обсяг буде дорівнювати меншому з двох опрацьованих обсягів;

(d) процес перевірки – процес порівняння та узгодження опрацьованих обсягів газу для замовників послуг транспортування з обох сторін окремої точки міждержавного з'єднання, результатом якого є підтверджені обсяги для замовників послуг транспортування;

(e) перевіряючий оператор газотранспортної системи – оператор газотранспортної системи, який здійснює процес перевірки та надсилає результат процесу перевірки ініціюючому оператору газотранспортної системи;

(f) виміряний обсяг – обсяг газу, що відповідно до вимірювального обладнання фізично надійшов від оператора газотранспортної системи через точку міждержавного з'єднання за період часу;

(g) оперативний балансовий рахунок – рахунок між суміжними операторами газотранспортних систем, який використовується для управління різницями обсягів в точці міждержавного з'єднання, з метою спрощення обліку газу для замовників послуг транспортування, що відносяться до точки міждержавного з'єднання;
(h) опрацьований обсяг – обсяг газу, визначений ініціюючим оператором газотранспортної системи та перевіряючим оператором газотранспортної системи, який враховує номінацію або реномінацію замовника послуг транспортування та договірні положення, визначені у відповідному договорі транспортування природного газу та який використовується як основа для процесу перевірки;
(i) різниця обсягів – різниця між обсягом газу, який оператори газотранспортних систем планували протранспортувати, та виміряним обсягом в точці міждержавного з'єднання.
(j) газова доба – період з 5:00 до 5:00 UTC наступної доби для зимового часу та з 4:00 до 4:00 UTC наступної доби, для літнього часу;
(k) угода про взаємодію – угода, укладена суміжними операторами газотранспортних систем, чиї газотранспортні системи підключені в певній точці міждержавного з'єднання, яка визначає правила та умови, регламентні процедури та положення щодо подач та / або відбору газу в точці міждержавного з'єднання з метою сприяння ефективній взаємодії взаємопов'язаних газотранспортних систем;
(l) точка міждержавного з'єднання – фізична або віртуальна точка, яка з'єднує суміжні системи входу-виходу або з'єднує систему входу-виходу із інтерконектором, якщо в цих точках замовники послуг транспортування бронюють потужність;
(m) віртуальна точка міждержавного з'єднання – дві чи більше точки міждержавного з'єднання, які з'єднують одні і ті ж дві суміжні системи входу-виходу, об'єднані в цілях надання спільної послуги щодо потужності;
(n) підтверджений обсяг – підтверджений оператором газотранспортної системи обсяг газу, який повинен бути запланований або перепланований для подачі в газову добу D;
(o) алокація – обсяг газу, визначений для замовника послуг транспортування оператором газотранспортної системи як подача або відбір, виражений в кВт.год, з метою визначення добової величини небалансу;
(p) цикл реномінації – процес, що здійснюється оператором газотранспортної системи з метою надання замовнику послуг транспортування повідомлення про підтверджені обсяги після отримання реномінації.

ГЛАВА II
УГОДИ ПРО ВЗАЄМОДІЮ

Стаття 3

Загальні положення

Суміжні оператори газотранспортних систем повинні забезпечити, щоб принаймні наступні положення та умови, описані у статтях 6-12, були охоплені **майбутньою та існуючою** угодою про взаємодію стосовно кожної точки міждержавного з'єднання:
(a) правила регулювання потоку;
(b) принципи вимірювання обсягу і якості газу;
(c) правила процесу перевірки;
(d) правила алокації обсягу газу;
(e) процедури комунікації у випадку виняткових подій;
(f) врегулювання спорів, що виникають у зв'язку з угодами про взаємодію;
(g) процес внесення змін в угоду про взаємодію.

Стаття 4

Інформаційні зобов'язання

1. Оператори газотранспортних систем визначають інформацію, що міститься в угодах про взаємодію, яка безпосередньо впливає на замовників послуг транспортування, та інформує їх про це.
2. Перед укладенням або зміною угоди про взаємодію, що містить правила, згадані у статті 3(c), (d) та (e), оператори газотранспортних систем принаймні за два місяці до укладення або зміни угоди запрошують замовників послуг транспортування надати коментарі щодо запропонованого тексту цих правил. Оператори газотранспортних систем враховують коментарі замовників послуг транспортування під час укладення чи зміни угоди про взаємодію.
3. Обов'язкові умови угод про взаємодію, перераховані в статті 3, або будь-які зміни до них, укладені після набрання чинності цим Регламентом, оператори газотранспортних систем повідомляють своєму національному регулятору та ENTSOG протягом 10 днів після укладення чи зміни угоди. Оператори газотранспортних систем також повідомляють щодо угод про взаємодію на вимогу компетентних національних органів **Договірної сторони** протягом 10 днів.

Стаття 5

Зразок угоди про взаємодію

1. …
2. …
3. Якщо суміжні оператори газотранспортних систем не можуть погодитись з однією або декількома умовами, викладеними у статтях 6-10 у своїй угоді про взаємодію відповідно до статті 3, вони мають укласти угоду про взаємодію на основі зразка ENTSOG відносно будь-якої умови щодо якої вони не змогли погодитись.

Стаття 6

Правила регулювання потоку

1. Щодо регулювання потоку суміжні оператори газотранспортних систем мають:
(a) забезпечити встановлення правил для полегшення керованого, точного, передбачуваного та ефективного потоку газу через точку міждержавного з'єднання;
(b) забезпечити встановлення правил для різниці обсягів потоку газу в точці міждержавного з'єднання та для мінімізації відхилень від обсягу потоку газу відповідно до процесу перевірки;
(c) визначити оператора газотранспортної системи, який відповідає за різниці обсягів потоку газу в точці міждержавного з'єднання. Якщо суміжні оператори газотранспортних систем не можуть погодитись з таким визначенням, оператор газотранспортної системи, який експлуатує обладнання для керування потоком, у співпраці з іншим оператором(-ами) газотранспортної(-их) системи(-м) відповідає за керування потоком газу в точці міждержавного з'єднання.
2. Для того, щоб визначити різницю обсягів потоку газу, суміжні оператори газотранспортних систем повинні визначати обсяг та напрямок потоку газу для кожної точки міждержавного з'єднання та кожної години газової доби.
Оператор газотранспортної системи, визначений відповідно до пункту (c) пункту 1, є відповідальним за різницю обсягів потоку газу в точці міждержавного з'єднання, за умови, що всі суміжні оператори газотранспортних систем виконують договірні зобов'язання щодо тиску:
(a) на рівні точності достатньому для мінімізації різниці обсягів; та
(b) на рівні стабільності, який відповідає ефективному використанню газотранспортних систем.
3. Обсяг та напрямок потоку газу, щодо яких прийняте рішення суміжними операторами газотранспортних систем, повинні відображати:
(a) результат процесу перевірки;

(b) коригування оперативного балансового рахунку;
(c) будь-які ефективні заходи регулювання потоку між суміжними операторами газотранспортних систем для таких цілей, як збільшення, зменшення, встановлення мінімального потоку, розподілу потоку у віртуальній точці міждержавного з'єднання, якщо такий є, та/або перемикання напряму потоку або ефективності експлуатаційних витрат;
(d) будь-який захід, що регулює транскордонні торговельні обмеження у зв'язку з різницею в якості газу згідно зі статтею 15 та/або практик одоризації відповідно до статті 19.
4. Оператор газотранспортної системи може вирішити змінити обсяг газу або напрямку потоку газу або обидва, якщо це необхідно, для:
(a) відповідності положенням, встановленим національним або Союзним законодавством про безпеку, що застосовуються в точці міждержавного з'єднання;
(b) відповідності вимогам, викладеним у Планах на випадок надзвичайних ситуацій та Планах превентивних заходів, розроблених відповідно до **чинного законодавства Енергетичного Співтовариства щодо безпеки газопостачання**;
(c) реагування у випадку, якщо система оператора зазнає впливу виняткової події.

Стаття 7

Принципи вимірювання обсягу і якості газу

1. Що стосується принципів вимірювання об'єму, енергії та якості газу, суміжні оператори газотранспортних систем забезпечують:
(a) деталізований опис вимірювальних стандартів, що застосовуються в точці міждержавного з'єднання;
(b) визначення оператора газотранспортної системи, відповідального за встановлення, експлуатацію та обслуговування вимірювального обладнання. Цей оператор зобов'язаний забезпечити доступність всієї інформації та даних щодо вимірювання потоків газу в точці міждержавного з'єднання, іншому(-им) суміжному(-им) оператору(-ам) газотранспортної(-их) системи(-м), своєчасно та із визначеною частотою.
2. Встановлення, експлуатація та обслуговування вимірювального обладнання в точці міждержавного з'єднання повинні враховувати технічні вимоги, встановлені національними нормативними актами щодо суміжних операторів газотранспортних систем.
3. Суміжні оператори газотранспортних систем мають погодитися щодо принципів вимірювання, які мають щонайменше включати:
(a) опис вимірювальної станції, включаючи вимірювальне та аналітичне обладнання, яке буде використовуватися, та деталізований опис будь-якого додаткового обладнання, яке може бути використане у разі збою в роботі основного обладнання;
(b) параметри якості газу, об'єм та енергія, які необхідно виміряти, а також межі та максимальну допустиму похибку або границю невизначеності, в межах якої використовується вимірювальне обладнання, частоту вимірювань, в яких одиницях і відповідно до яких стандартів вимірювання а також будь-які використовувані коефіцієнти конверсії;
(c) процедури та методи, які використовуватимуться для розрахунку тих параметрів, які безпосередньо не вимірюються;
(d) опис методу розрахунку щодо максимально допустимої похибки або невизначеності при визначенні протранспортованої енергії;
(c) опис процесу перевірки коректності даних, який використовується для виміряних параметрів;
(f) заходи з перевірки коректності вимірювань та контролю якості, включаючи процедури верифікації та коригування, які повинні узгоджуватися між суміжними операторами газотранспортних систем;
(g) опис способу, з урахуванням частоти та змісту, передачі даних щодо виміряних параметрів між суміжними операторами газотранспортних систем;

(h) окремий перелік сигналів та сповіщень, який повинен бути наданий суміжним(-и) оператором(-ами) газотранспортної(-их) системи(-м), який(-і) експлуатує(-ють) вимірювальне обладнання іншому(-им) суміжному(-им) оператору(-ам) газотранспортної(-их) системи(-м);
(i) метод визначення коригування до вимірювання та будь-які наступні процедури, які можуть знадобитися в тимчасовій ситуації, коли виявлено, що вимірювальне обладнання має або мало похибку (або занижені показники або завищені показники поза межами встановленого діапазону невизначеності). Такий оператор газотранспортної системи повинен вжити належних заходів для припинення цієї ситуації.
(j) правила, які застосовуються між суміжними операторами газотранспортних систем у разі виходу з ладу вимірювального обладнання;
(k) правила, які застосовуються між суміжними операторами газотранспортних систем для:
(i) доступу до засобу вимірювання;
(ii) додаткових перевірок засобу вимірювання;
(iii) модифікації засобу вимірювання;
(iv) присутності працівників під час калібрування та технічного обслуговування засобу вимірювання.
4. Якщо суміжні оператори газотранспортних систем не виконують свої зобов'язання, передбачені пунктами 1 і 3:
(a) оператор газотранспортної системи, який керує вимірювальним обладнанням, є відповідальним за встановлення, експлуатацію та обслуговування такого обладнання та своєчасного надання іншому оператору газотранспортної системи даних про вимірювання потоків газу в точці міждержавного з'єднання;
(b) застосовується європейський стандарт EN1776 ‘Gas Supply Natural Gas Measuring Stations Functional Requirements' (‘Газопостачання, Газовимірювальні станції, Функціональні вимоги’) в редакції дійсній на той момент, коли суміжні оператори газотранспортних систем не виконують свої зобов'язання.

Стаття 8

Правила процесу перевірки

1. В частині процесу перевірки, суміжні оператори газотранспортних систем визначають:
(a) правила, що деталізують процес перевірки з урахуванням заходів щодо добових або годинних номінацій, де це доцільно;
(b) правила, що регулюють комунікацію та обробку відповідних даних між суміжними операторами газотранспортних систем з метою розрахунку оброблених обсягів та підтверджених обсягів газу для замовників послуг транспортування та обсягу газу, щодо якого є необхідним плановий потік в точці(-ках) міждержавного з’єднання.
2. Номінації та реномінації мають опрацьовуватися відповідно до наступного:
(a) застосування правила перевірки має призводити до однакових підтверджених обсягів для кожної пари замовників послуг транспортування з обох сторін від точки міждержавного з’єднання, в тому разі якщо опрацьовані обсяги не узгоджені;
(b) суміжні оператори газотранспортних систем можуть погодитися залишити або впровадити правило перевірки, іншого ніж правило меншого, за умови, що це правило буде опубліковано, і замовники послуг транспортування будуть запрошені надати коментарі щодо запропонованого правила перевірки протягом періоду часу, який є не меншим ніж два місяці після опублікування правил перевірки;
(c) суміжні оператори газотранспортних систем повинні визначити свої ролі в процесі перевірки, вказавши, чи є вони ініціюючим або перевіряючим оператором газотранспортної системи;
(d) суміжні оператори газотранспортних систем повинні визначити застосовуваний графік для процесу перевірки в циклі номінацій або реномінацій, враховуючи, що весь процес

перевірки не повинен тривати більше двох годин після початку циклу номінацій або реномінацій і враховувати:
(i) дані, які повинні надати один одному суміжні оператори газотранспортних систем для того, щоб вони могли інформувати замовників послуг транспортування про їхні підтверджені обсяги до завершення циклу номінацій або реномінацій, включаючи як мінімум дані, зазначені в пункті 4(b);
(ii) процес обміну даними, визначений у підпункті (i) вище, повинен дозволяти суміжним операторам газотранспортних систем точно та своєчасно виконувати всі етапи обчислення та комунікації.
3. При обробці номінацій в точці міждержавного з'єднання суміжні оператори газотранспортних систем забезпечують, щоб потік газу з обох сторін точки міждержавного з'єднання розраховувався на постійній основі, враховуючи будь-яке тимчасове зменшення потужності внаслідок будь-якої з умов, зазначених у статті 6(4) з однієї або обох сторін точки міждержавного з'єднання.
4. Кожна угода про взаємодію повинна визначати в своїх положеннях щодо обміну даними для процесу перевірки:
(a) використання обміну даними між суміжними операторами газотранспортних систем для процесу перевірки;
(b) узгоджену інформацію, що міститься в обміні даними для процесу перевірки, яка повинна містити принаймні наступне:
(i) ідентифікація точки міждержавного з'єднання;
(ii) ідентифікація замовника послуг транспортування або, якщо це передбачено, ідентифікація його портфоліо;
(iii) ідентифікація сторони, яка доставляє або отримує газ від замовника послуг транспортування або, якщо це передбачено, ідентифікація її портфоліо;
(iv) час початку і закінчення потоку газу, для якого проводиться перевірка;
(v) газова доба;
(vi) опрацьовані та підтверджені обсяги;
(vii) напрямок руху газу.
5. Якщо інше не погоджено між суміжними операторами газотранспортних систем в їх угоді про взаємодію, застосовується наступне:
(a) оператори газотранспортних систем використовують правило меншого. Застосування правила меншого як основного правила може бути обмежене лише в тому випадку, якщо будуть виконані умови пункту 2.2.3.1 Додатка I до Регламенту (ЄС) № 715/2009, і його застосування буде перешкоджати наданню гарантованої потужності відповідно до процедур врегулювання перевантажень;
(b) оператор газотранспортної системи в управлінні якого знаходиться обладнання для керування потоком повинен бути перевіряючим оператором газотранспортної системи;
(c) оператори газотранспортних систем виконують процес перевірки відповідно до наступних послідовних етапів:
(i) обчислення та відправлення опрацьованих обсягів газу ініціюючим оператором газотранспортної системи протягом 45 хвилин від початку циклу номінацій або реномінацій;
(ii) обчислення та відправлення підтверджених обсягів газу перевіряючим оператором газотранспортної системи протягом 90 хвилин від початку циклу номінацій або реномінацій;
(iii) надсилання підтверджених обсягів газу замовникам послуг транспортування та планування потоку газу через точку міждержавного з'єднання суміжними операторами газотранспортних систем протягом двох годин від початку циклу номінації або реномінацій. Ці послідовні кроки не повинні впливати на… правило про мінімальний час переривання …**визначеного спільно суміжними операторами газотранспортних систем**, та пункту 2(d) цієї статті.

Мінімальний час переривання для певної газової години повинен становити сорок п’ять хвилин після початку циклу реномінацій на цю газову годину. Якщо два оператори газотранспортної системи бажають скоротити час переривання, будь-яка відповідна угода укладена між операторами газотранспортних систем підлягає погодженню національним регулятором наділеним відповідними повноваженнями.

Стаття 9

Правила алокації обсягів газу

1. Стосовно алокації обсягів газу, суміжні оператори газотранспортних систем повинні визначити правила, що забезпечують узгодженість між розподіленими величинами з обох сторін точки міждержавного з’єднання.
2. Якщо інше не узгоджено в угоді про взаємодію, оператори газотранспортних систем використовують оперативний балансовий рахунок. Оператор газотранспортної системи, який керує вимірювальним обладнанням, перераховує оперативний балансовий рахунок з перевіреними обсягами та повідомляє його суміжному(-им) оператору(-ам) газотранспортної(-их) системи(-м).
3. Якщо застосовується оперативний балансовий рахунок:
(a) різниця обсягів має бути алокована на оперативний балансовий рахунок суміжних операторів газотранспортних систем, а алокації, що надаються кожним суміжним оператором газотранспортної системи їхнім відповідним замовникам послуг транспортування, повинні дорівнювати підтвердженим обсягам;
(b) оператори суміжних газотранспортних систем повинні підтримувати баланс оперативного балансового рахунку, максимально наближеним до нуля;
(c) ліміти оперативного балансового рахунку повинні враховувати окремі характеристики кожної точки міждержавного з’єднання та/або взаємозв’язаних газотранспортних систем, зокрема:
(i) фізичні характеристики точки міждержавного з’єднання;
(ii) ємкість трубопроводу кожної газотранспортної системи;
(iii) загальні технічні потужності у точці міждержавного з’єднання;
(iv) динаміку потоку газу у взаємозв’язаних газотранспортних системах.
При досягненні визначених меж оперативного балансового рахунку, суміжні оператори газотранспортних систем можуть узгодити розширення цих лімітів з метою надання алокацій замовникам послуг транспортування, що дорівнює їхнім підтвердженим обсягам або іншим способом здійснювати алокацію обсягів замовникам послуг транспортування пропорційно на основі вимірюваного обсягу.
4. Суміжні оператори газотранспортних систем можуть погодитися залишити або впровадити правило алокації, відмінне від оперативного балансового рахунку, за умови, що це правило буде опубліковано, і замовники послуг транспортування будуть запрошені надати коментарі щодо запропонованого правила алокації протягом періоду часу, який є не меншим ніж два місяці після опублікування правила алокації.

Стаття 10

Процедури комунікації у випадку виняткових подій

1. Суміжні оператори газотранспортних систем мають забезпечити впровадження процедур комунікацій, які сприяютимуть швидкому та синхронному зв’язку у випадках виняткових подій. Якщо інше не погоджено, комунікація між задіяними операторами газотранспортних систем здійснюється шляхом усного спілкування англійською мовою для отримання інформації, що супроводжується електронним письмовим підтвердженням.
2. Від оператора газотранспортної системи, який зазнав впливу виняткової події, як мінімум, вимагається проінформувати своїх замовників послуг транспортування з урахуванням підпунктів (b) та (c) цього пункту, якщо це може вплинути на їх підтверджені обсяги та суміжного(-их) оператора(-ів) газотранспортної(-их) системи(-м) з урахуванням

підпунктів (a) та (c) цього пункту про виникнення такої виняткової події та надати всю необхідну інформацію про:
(a) можливий вплив на обсяги та якість газу, який може бути протранспортновано через точку міждержавного з'єднання;
(b) можливий вплив на підтверджені обсяги для активних замовників послуг транспортування, у відповідній(-их) точці(-ках) міждержавного з'єднання;
(c) очікуваний і фактичний кінець виняткової події.
3. …

Стаття 11

Врегулювання спорів, що виникають у зв'язку з угодами про взаємодію

1. Суміжні оператори газотранспортних систем мають докласти всіх зусиль для врегулювання шляхом переговорів будь-яких спорів, що виникають із угоди про взаємодію або у зв'язку з нею, та вказують у ній механізм врегулювання спорів стосовно спорів, які не можуть бути врегульовані шляхом переговорів. Механізм врегулювання спорів повинен містити, принаймні:
(a) вказівку на законодавство, що застосовується; і
(b) суд юрисдикції або умови призначення фахівців в рамках або інституційного форуму, або на основі ad hoc, який може включати також арбітраж.
…
2. …

Стаття 12

Процес внесення змін

1. Суміжні оператори газотранспортних систем повинні визначити прозорий та детальний процес внесення змін до їх угоди про взаємодію, який буде запускатися шляхом письмового повідомлення одного з операторів газотранспортної системи.
2. Якщо суміжні оператори газотранспортних систем не зможуть досягти згоди щодо процесу внесення змін, вони можуть використовувати механізми врегулювання спорів, розроблені відповідно до статті 11.

ГЛАВА III
ОДИНИЦІ ВИМІРЮВАННЯ

Стаття 13

Звичайний перелік одиниць вимірювання

1. Кожен оператор газотранспортної системи використовує звичайний перелік одиниць вимірювання, визначених у цій статті, для будь-якого обміну даними та публікації даних, пов'язаних з Регламентом (ЄС) № 715/2009.
2. Для параметрів тиску, температури, об'єму, вищої теплоти згорання, енергії та індексу Воббе оператори газотранспортних систем використовують:
(a) тиск: бар
(b) температура: °C (градус Цельсія)
(c) об'єм: $м^3$
(d) вища теплота згорання (ВТЗ): кВт.год/ $м^3$
(e) енергія: кВт.год. (на основі ВТЗ)
(f) індекс Воббе: кВт.год/ $м^3$ (на основі ВТЗ)
Щодо тиску оператори газотранспортних систем повинні вказати, чи стосується він абсолютного тиску (бар (a)) або надлишкового тиску (бар (g)).
Вихідні умови для об'єму повинні бути 0°C та 1,01325 бар(a). Для ВТЗ, енергії та індексу Воббе стандартна вихідна температура згорання повинна бути 25°C.

Кожного разу, коли оператори газотранспортних систем передають дані про об'єм, ВТЗ, енергію та індекс Воббе, вони повинні вказати, в яких вихідних умовах ці значення були розраховані.
3. У випадках, коли одна **Договірна Сторона** пов'язана тільки з однією іншою **Договірною Стороною або однією державою-членом Європейського Союзу**, суміжні оператори газотранспортних систем та сторони, з якими вони здійснюють обмін даними, можуть погодитися продовжувати використовувати інші вихідні умови для обміну даними відповідно до Регламенту (ЄС) № 715/2009, за умови схвалення їх національними регуляторами.

Стаття 14

Додаткові одиниці вимірювання

Оператори газотранспортних систем та сторони, з якими вони здійснюють обмін даними відповідно до Регламенту (ЄС) № 715/2009, можуть погодитися використовувати разом зі звичайним переліком одиниць вимірювання додаткові одиниці вимірювання або вихідні умови для обміну даними або публікації даних. У такому випадку перетворення між вихідними умовами здійснюється на основі фактичного складу газу. Якщо відповідні дані щодо складу газу недоступні, використовувані коефіцієнти перетворення повинні відповідати Додатку на основі стандарту EN ISO 13443 «Природний газ – Стандартні вихідні умови» у редакції дійсній на момент перетворення.

ГЛАВА IV
ЯКІСТЬ ГАЗУ ТА ОДОРИЗАЦІЯ

Стаття 15

Управління транскордонними торговельними обмеженнями у зв'язку з різницею в якості газу

1. Оператори газотранспортних систем співпрацюють, з метою уникнення обмежень для транскордонної торгівлі у зв'язку з різницею в якості газу. Ці заходи, що ініціюються та здійснюються операторами газотранспортних систем у їхній стандартній діяльності, можуть включати, серед іншого, обмін та змішування.
2. Якщо для відповідних операторів газотранспортних систем неможливо уникнути обмеження для транскордонної торгівлі у зв'язку з різницею в якості газу і це визнано національними регуляторами, ці органи можуть вимагати від операторів газотранспортних систем протягом 12 місяців послідовно виконувати дії згадані в підпунктах (a)-(e):
(a) співпрацювати та розробляти технічно можливі варіанти, якими не передбачаються зміни до специфікацій якості газу, які можуть включати взяття зобов'язань щодо потоку та підготовку газу, з метою усунення визнаного обмеження;
(b) спільно провести аналіз витрат та результатів для технічно можливих варіантів для визначення економічно ефективних рішень, в якому буде визначено розбивку витрат та результатів між категоріями сторін, які зазнали впливу;
(c) дати оцінку часу впровадження для кожного потенційного варіанту;
(d) провести громадську консультацію щодо визначених рішень, які можливо реалізувати та взяти до уваги результати консультацій;
(e) представити спільну пропозицію для усунення визнаного обмеження, включаючи терміни виконання, на основі аналізу витрат та результатів, громадської консультації відповідним національним регуляторами для погодження та іншим компетентним національним органам кожної задіяної **Договірної Сторони** для інформування.
Якщо відповідні оператори газотранспортних систем не домовляться про рішення, кожен оператор газотранспортної системи повинен негайно інформувати свій національний регулятор.
3. Перш ніж прийняти рішення відповідно до підпункту (e) пункту 2, кожен національний регулятор має проконсультуватися з національними регуляторами відповідних **Договірних**

Сторін. Приймаючи рішення, кожен національний регулятор повинен брати до уваги думку суміжних національних регуляторів з метою прийняття координованого рішення на основі взаємної згоди.

Стаття 16

Короткотерміновий моніторинг якості газу - публікація даних

Оператори газотранспортних систем повинні публікувати на своєму веб-сайті для кожної точки міждержавного з'єднання з періодичністю щонайменше один раз на годину протягом газової доби індекс Воббе та вищу теплоту згорання для газу, що безпосередньо надходить у їхні газотранспортні системи у всіх фізичних точках міждержавного з'єднання.

Винятково для точок міждержавного з'єднання без вимірювального обладнання, встановленого на момент прийняття цього Регламенту, частота публікації інформації щодо індексу Воббе та вищої теплотворної здатності повинна бути один раз на газову добу. У таких випадках оператор газотранспортної системи зобов'язаний без зволікань подати запит на звільнення від обов'язку щодо публікації інформації щогодини до відповідного регулятора. Запит на звільнення від обов'язку щодо публікації інформації щогодини повинен містити пропозицію про встановлення відповідного вимірювального обладнання з точним терміном введення такого обладнання в експлуатацію, який не може бути більшим 2 років. Звільнення від обов'язку щодо публікації інформації щогодини повинен бути підтверджений регуляторами, що мають повноваження щодо суміжних операторів газотранспортних систем.

ENTSOG публікує на своїй … центральній платформі, створеній відповідно до пункту 3.1.1(1)(h) Додатка I до Регламенту (ЄС) № 715/2009 посилання на відповідну інформацію на веб-сайтах операторів газотранспортних систем.

Стаття 17

Інформаційне забезпечення щодо короткотермінових змін якості газу

1. Крім точок міждержавного з'єднання, ця стаття застосовується до інших точок газотранспортних систем, де вимірюється якість газу.

2. Оператор газотранспортної системи може вибрати одну або кілька з наступних сторін для отримання інформації про зміну якості газу:

(a) прямі споживачі, безпосередньо приєднані до системи оператора газотранспортної системи, на робочі процеси яких негативно впливають зміни якості газу або замовник послуг транспортування, який діє від імені кінцевого споживача, на робочі процеси якого негативно впливають зміни якості газу, де пряме оформлення договором відносин між оператором газотранспортної системи та його безпосередньо пов'язаними кінцевими споживачами не передбачено національними правилами;

(b) оператори газорозподільних систем, безпосередньо приєднані до системи оператора газотранспортної системи, з підключеними кінцевими споживачами, на чиї операційні процеси негативно впливають зміни якості газу;

(c) оператори газосховищ, безпосередньо приєднані до системи оператора газотранспортної системи, на робочі процеси яких негативно впливають зміни якості газу.

3. Кожний оператор газотранспортної системи повинен:

(a) визначати та підтримувати список сторін, які мають право отримувати індикативні дані щодо якості газу;

(b) співпрацювати з сторонами, зазначеними в списку вище, для оцінки:

(i) відповідної інформації, що має бути надана щодо параметрів якості газу;

(ii) частоти надання інформації;

(iii) часу за який відбувається надання інформації;

(iv) спосіб комунікації.

4. Пункт 3 не зобов'язує операторів газотранспортних систем встановлювати додаткове обладнання для вимірювання чи прогнозування, якщо інше не вимагається національним

регулятором. Інформація відповідно до пункту 3(b)(i) цієї статті повинна бути надана як найкраща оцінка оператора газотранспортної системи у певний момент часу та для внутрішнього використання одержувача інформації.

Стаття 18

Довгостроковий моніторинг якості газу в газотранспортних системах

1. ENTSOG повинен публікувати кожні два роки довгостроковий моніторинговий огляд якості газу для газотранспортних систем, щоб визначити потенційні тенденції параметрів якості газу та відповідну потенційну варіативність протягом наступних 10 років. Перший довгостроковий моніторинговий огляд якості газу має бути опублікований разом із Планом розвитку системи на наступні 10 років від 2017 року.
2. Огляд має ґрунтуватися на матеріалах, зібраних у рамках регіонального співробітництва, запровадженого в ENTSOG відповідно до статті 12(1) Регламенту (ЄС) № 715/2009.
3. Довгостроковий моніторинговий огляд якості газу має охоплювати принаймні індекс Воббе та вищу теплоту згорання. Додаткові параметри якості газу можуть бути включені після консультацій із зацікавленими сторонами, зазначеними в пункті 8.
4. Довгостроковий моніторинговий огляд якості газу визначає потенційні нові джерела постачання з точки зору якості газу.
5. Для визначення контрольних значень параметрів якості газу для відповідних джерел постачання, які будуть використовуватися в огляді, слід провести аналіз попередніх років. Такі дані можуть бути замінені даними зацікавлених сторін, які є результатом процесу залучення зацікавлених сторін, згаданого у пункті 8.
6. Для кожного параметру якості газу, який розглядається, і кожного регіону, аналіз повинен скласти діапазон, в межах якого параметр може розвиватися.
7. Довгостроковий моніторинговий огляд якості газу повинен бути узгодженим з Всесоюзним планом розвитку системи на наступні 10 років ENTSOG, який готується в той же самий час.
8. Процес консультацій із зацікавленими сторонами, який використовується для Всесоюзного плану розвитку системи на наступні 10 років, повинен бути розширений, щоб включити якість газу в одному з пунктів. Через цей процес зацікавленим сторонам пропонується надати ENTSOG свої думки щодо розвитку параметрів якості газу поставок.

Стаття 19

Управління транскордонними торговельними обмеженнями у зв’язку з різницею в практиках одоризації

1. Якщо обмеження на транскордонну торгівлю у зв’язку з різницею в практиках одоризації неможливо уникнути відповідними операторами газотранспортних систем та визнано національними органами влади, органи влади можуть вимагати від відповідних операторів газотранспортних систем укласти угоду протягом шести місяців, що може включати обмін та взяття зобов’язань щодо потоку, щоб вирішити будь-яке визнане обмеження. Відповідні суміжні оператори газотранспортних систем надають їхнім відповідним національним органам влади угоду на погодження.
2. Якщо між відповідними операторами газотранспортних систем не була укладена угода після завершення шестимісячного періоду, зазначеного в пункті 1, або якщо національні органи влади погоджуються, що запропонована відповідними суміжними операторами газотранспортних систем угода не є достатньо ефективною для усунення обмеження, відповідні оператори газотранспортних систем, у співпраці з національними органами, протягом наступних 12 місяців визначають детальний план, що визначає найбільш економічно ефективний метод для усунення визнаного обмеження в конкретній точці транскордонного міждержавного з'єднання.
3. З метою виконання зобов'язань згідно з пунктом 2, відповідні оператори газотранспортних систем мають послідовно:

(a) розробити варіанти усунення обмеження шляхом визначення та оцінки:
(i) перетворення в транскордонний фізичний потік неодоризованого газу;
(ii) потенційний фізичний потік одоризованого газу в неодоризовану газотранспортну систему або її частину та взаємозв'язані системи нижче по потоку;
(iii) прийнятний рівень одоранту для транскордонного фізичного потоку газу.
(b) спільно провести аналіз витрат та вигод технічно можливих варіантів визначення економічно ефективних рішень. Цей аналіз повинен:
(i) враховувати рівень безпеки;
(ii) включати інформацію про прогнозовані обсяги транспортованого газу та деталі витрат на необхідні інвестиції в інфраструктуру;
(iii) уточнити розбивку витрат і вигод між категоріями сторін, які зазнали впливу;
(c) дати оцінку часу впровадження для кожного потенційного варіанту;
(d) провести громадську консультацію та взяти до уваги результати такої консультації;
(e) представити можливі рішення, включаючи механізм відшкодування витрат, та терміни реалізації для погодження національними органами влади.
Коли рішення буде погоджено національними органами влади, це рішення буде реалізовано у відповідності до строків, визначених у підпункті (e).
4. Якщо національні органи влади не погоджують рішення, подані відповідно до підпункту (e) пункту 3, протягом шести місяців з моменту його подання, або якщо відповідні оператори газотранспортних систем не можуть запропонувати рішення протягом 12 місяців в рамках пункту 2, зміна у напрямку транскордонного фізичного потоку неодоризованого газу має бути впроваджена протягом строку, погодженого національними органами влади, але не більше чотирьох років. Після повного технічного переходу до неодоризованого газу оператори газотранспортних систем повинні прийняти технічно неминучі рівні послідовного зменшення залишкових кількостей одорантів у транскордонних потоках.

ГЛАВА V
ОБМІН ДАНИМИ

Стаття 20

Загальні положення

1. Для цілей цієї глави ‘контрагенти’ означає замовників послуг транспортування, які здійснюють діяльність в:
(a) точках міждержавного з'єднання; або
(b) разом точках міждержавного з'єднання і віртуальних торгових точках.
2. Вимоги щодо обміну даними, передбачені пунктом 2.2 Додатка I до Регламенту (ЄС) № 715/2009 … та цим Регламентом між операторами газотранспортних систем та від операторів газотранспортних систем до їхніх контрагентів повинні виконуватися стандартними рішеннями щодо обміну даними, викладеними в статті 21.

Стаття 21

Стандартні рішення щодо обміну даними

1. Залежно від вимог щодо обміну даними відповідно до статті 20(2), може бути впроваджений та використаний один чи декілька наступних типів обміну даними:
(a) обмін даними на основі документів: дані записуються у файл та автоматично обмінюються між відповідними ІТ-системами;
(b) інтегрований обмін даними: дані обмінюються між двома додатками безпосередньо на відповідних ІТ-системах;
(c) інтерактивний обмін даними: дані обмінюються інтерактивно через веб-додаток за допомогою браузера.
2. Стандартні рішення щодо обміну даними включають протокол, формат даних та систему. Для всіх типів обміну даними, перелічених у пункті 1, використовуються наступні стандартні рішення обміну даними:

(a) Для обміну даними на основі документів:
(i) протокол: AS4;
(ii) формат даних: Edig@s-XML або еквівалентний формат даних, що забезпечує ідентичний рівень взаємодії **опублікований** ENTSOG.
(b) Для інтегрованого обміну даними:
(i) протокол: HTTP/S-SOAP;
(ii) формат даних: Edig@s-XML або еквівалентний формат даних, що забезпечує ідентичний рівень взаємодії **опублікований** ENTSOG .
(c) Для інтерактивного обміну даними протокол повинен бути HTTP/S.
Для всіх типів обміну даними, зазначених у пунктах (a)-(c), мережею має бути Інтернет.
3. …

Стаття 22

Безпека та доступність системи обміну даними

1. Кожен оператор газотранспортної системи та кожен контрагент відповідають за забезпечення прийняття належних заходів безпеки. Зокрема вони повинні:
(a) забезпечити ланцюжок комунікації для забезпечення захищеного та надійного зв'язку, включаючи захист конфіденційності за допомогою шифрування, цілісності та автентичності за допомогою підпису відправника та не відмову від підписання підписаним підтвердженням;
(b) впровадити відповідні заходи безпеки для запобігання несанкціонованому доступу до їх ІТ-інфраструктури;
(c) без зволікань інформувати інші сторони, з якими підтримується комунікація, щодо будь-якого несанкціонованого доступу, який мав чи міг мати місце в його власній системі.
2. Кожен оператор газотранспортної системи несе відповідальність за забезпечення доступності своєї власної системи та має:
(a) вживати відповідних заходів для запобігання тому, щоб одна точка збою призводила до недоступності системи обміну даними, у тому числі до мережевого з'єднання(-нь) з постачальником(-ами) послуг мережі Інтернет;
(b) отримувати відповідні послуги та підтримку від свого постачальника(-ів) послуг мережі Інтернет;
(c) підтримувати час вимушеної зупинки роботи внаслідок планового обслуговування ІТ на мінімумі та своєчасно інформувати своїх контрагентів перед плановану недоступністю.

Стаття 23

Впровадження стандартних рішень з обміну даними

1. Залежно від вимог щодо обміну даними відповідно до статті 20(2), оператори газотранспортних систем надають та використовують стандартні рішення для обміну даними, визначені у статті 21.
2. У тих випадках, коли рішення про обмін даними між оператором газотранспортної системи та відповідними контрагентами діють станом на **1 жовтня 2018 року**, та за умови, що існуючі рішення щодо обміну даними сумісні зі статтею 22 та вимогами щодо обміну даними відповідно до статті 20(2), існуючі рішення щодо обміну даними можуть продовжувати застосовуватися після консультацій із замовниками послуг транспортування та за умови схвалення національного регулятора оператора газотранспортної системи.

Стаття 24

Процес розробки стандартних інструментів роботи з мережею

1. Для кожної вимоги щодо обміну даними відповідно до статті 20(2) ENTSOG має розробити стандартний інструмент роботи, розроблений ENTSOG, з мережею у відповідності зі статтею 8(3)(a) Регламенту (ЄС) № 715/2009 та публікувати його на своєму веб-сайті. Стандартний інструмент для роботи з мережею повинен визначати стандартне

рішення з обміну даними, релевантне для відповідної вимоги щодо обміну даними як зазначено у статті 21. Стандартний інструмент роботи з мережею може включати також специфікації бізнес-вимог, управління версіями та інструкції щодо впровадження.
2. ENTSOG встановлює прозорий процес для розробки всіх стандартних інструментів для роботи з мережею. ENTSOG проводить консультації для кожного стандартного інструменту роботи з мережею.

ГЛАВА VI
ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 25

Моніторинг впровадження

1. **Через шість місяців після закінчення кінцевого строку для транспозиції та впровадження цього Регламенту Секретаріат Енергетичного Співтовариства** повинен моніторити та аналізувати, як оператори газотранспортних систем впроваджують Глави II-V цього … та подати свій звіт **Постійній групі високого рівня Енергетичного Співтовариства**.
2. Не пізніше, ніж через **три місяці після закінчення кінцевого строку транспозиції та впровадження цього Регламенту** оператори газотранспортних систем надають **Секретаріату Енергетичного Співтовариства** всю необхідну інформацію, що дозволяє **Секретаріату Енергетичного Співтовариства** виконувати свої зобов'язання відповідно до пункту 1.

Стаття 25

Набуття чинності[1]

1. Кожна Договірна Сторона транспонує та впровадить Регламент Комісії (ЄС) № 2015/703 до 1 жовтня 2018 року.
2. Це Рішення [*2018/02/PHLG-EnC*] **стає обов'язковим для всіх учасників ринку. Транспозиція проводиться без змін структури та тексту Регламенту Комісії (ЄС) № 2015/703, крім перекладу та адаптацій, внесених цим Рішенням.**
3. Кожна Договірна Сторона повідомляє Секретаріат Енергетичного Співтовариства про завершене перенесення протягом двох тижнів після прийняття таких заходів. 1 Адаптовано статтею 1 Рішення 2018/02/PHLG-EnC.
4. При транспозиції цього Рішення [*2018/02/PHLG-EnC*] **Договірні Сторони покладають завдання на національні регулятори контролювати та виконувати дотримання цього Рішення** [*2018/02 / PHLG-EnC*].

[1] Відповідно до Статті 1 Рішення 2018/02/PHLG-EnC.

ДОДАТОК

Коефіцієнти перерахунку між вихідними умовами

Вихідна температура в °С (горіння, об'єм)	від 25/20 до 25/0	від 25/20 до **15/15**	від 25/20 до 0/0	від 25/0 до **15/15**	від 25/0 до 0/0	від **15/15** до 0/0
Базовий об'єм дійсної вищої теплоти згорання	1,0738	1,0185	1,0766	0,9486	1,0026	1,0570
Базовий об'єм дійсної нижчої теплоти згорання	1,0738	1,0176	1,0741	0,9477	1,0003	1,0555
Дійсний індекс Воббе	1,0736	1,0185	1,0764	0,9487	1,0026	1,0569
Джерело: EN ISO 13443 «Природний газ – Стандартні вихідні умови».						